

Domovská stránka>Súdne konania>Občianskoprávne veci>Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Holandsko

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

V holandskom občianskom procesnom práve neexistujú nijaké špecializované súdy, ako sú obchodný súd alebo pracovný súd. V zásade vo všetkých civilných konaniach sú príslušné konať okresné súdy.

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?

Súdy prvého stupňa skúmajú všetky občianskoprávne veci s výnimkou zákonom stanovených prípadov. Civilné súdy sa zaoberajú vecami medzi dvomi účastníkmi konania (fyzickými alebo právnickými osobami). Civilné súdy nie sú príslušné konať v sporoch, v ktorých je ako príslušný určený správny súd. Ide o spory so správnymi orgánmi (orgány verejnej moci). Holandský súdny systém má tri typy súdov v oblasti súkromného práva: okresné súdy (*rechtbanken*), odvolacie súdy (*gerechtshoven*) a Najvyšší súd Holandska (*Hoge Raad Nederlanden*).

Dňa 1. apríla 2013 došlo k rozdeleniu Holandska na desať súdnych obvodov, z ktorých každý má vlastný súd: jedenásť súdov príslušných konať v štyroch oblastiach. Okrem toho má Holandsko štyri odvolacie súdy a jeden Najvyšší súd Holandska.

V rámci okresných súdov boli vytvorené organizačné jednotky, ktoré sú známe ako „sektory“. Ide o sektory na nižšej ako okresnej úrovni, sektory pre správne, občianske a trestné právo. Súd má jednoduché a zložené komory. Jednoduchú komoru tvorí jeden sudca, zloženú komoru tvoria traja sudcovia. Základným pravidlom je, že veci súdov na nižšej ako okresnej úrovni, jednoznačné a naliehavé veci prejednáva jednoduchá komora. Jednoduchá komora prejednáva takisto mnohé rodinné veci. Príkladom jednoduchej komory je súd pre mladistvých pre určité veci, ktoré sa týkajú detí. Veci, ktoré sú z právneho hľadiska zložité, prejednáva zložená komora.

2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné súdy ako súdy nižšieho stupňa a krajské súdy ako súdy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?

Súdne konanie sa zvyčajne začína na okresnom súde. Existujú štyri druhy okresných súdov:

- pre občianske právo (spory medzi občanmi),
- pre správne právo (spory medzi občanom a orgánom verejnej moci),
- pre trestné právo (prieskupy a trestné činy),
- sektor na nižšej ako okresnej úrovni.

Odvolacie súdy

V prípade nesúhlasu s rozsudkom súdu sa ktokoľvek môže proti tomuto rozsudku odvolať. Trestné veci a občianskoprávne veci sa podávajú pred jeden zo štyroch odvolacích súdov. Vo veciach správneho práva môžu odvolanie v závislosti od predmetu prejednávať:

- odvolacie súdy (*gerechtshoven*),
- súd rozhodujúci v poslednom stupni vo veciach sociálneho zabezpečenia (*Centrale Raad van Beroep*),
- správny súd rozhodujúci v poslednom stupni vo veciach obchodu a práce (*College van Beroep voor het Bedrijfsleven*),
- Štátna rada (oddelenie pre správne súdnictvo) [*Raad van State (afdeling bestuursrechtspraak)*].

Najvyšší súd

Najvyšší súd Holandska je najvyšší súdny orgán v Holandsku v oblasti občianskeho, trestného a daňového práva. Najvyšší súd môže za neplatné vyhlásiť rozsudky najmä odvolacích súdov (čo je známe ako kasácia). Najvyšší súd takisto zodpovedá za zachovávanie právnej jednoty a za usmerňovanie vývoja holandského práva.

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)

V Holandsku sú okresné súdy (*arrondissementsrechtbanken*) súdmi prvého stupňa. Na odvolací súd sa môže podať odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. Okrem toho je dôležitá „miestna príslušnosť“, pokiaľ ide o to, ktorý z desiatich súdov je príslušný konať: napríklad okresný súd v Amsterdame alebo okresný súd v Leeuwardene – zemepisná príslušnosť súdu, ktorý má vo vašej veci konať.

V prípade medzinárodných sporov, t. j. sporov s cezhraničným rozmerom, ak sa už stanovilo, že príslušnosť konať majú holandské súdy, sa miestna príslušnosť určí v súlade s holandským právom, pokiaľ sa na základe pravidla, ktorým sa stanovila medzinárodná príslušnosť, neurčuje aj súd s miestnou príslušnosťou, ako sa uvádza v článku 5 ods. 1 a 3 nariadenia Brusel I [nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach].

2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov

V konaniach, ktoré sa začali na základe predvolania na súde prvého stupňa, platí základné pravidlo, že príslušným konať je súd v mieste pobytu odporcu [článok 99 Občianskeho súdneho poriadku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*)]. Ak nie je známe miesto pobytu odporcu v Holandsku, príslušným je súd v mieste, kde sa odporca skutočne zdržiava (v Holandsku).

Súd v súdnom obvode, ktorý je príslušný konať vo veci na nižšej ako okresnej úrovni, sa môže určiť na základe prílohy k výnosu o vedľajších miestach súdnych konaní (súdov) (*Besluit nevenvestigings- en nevonzittingsplaatsen*) z 10. decembra 2001 (<http://www.overheid.nl/>).

Pravidlá týkajúce sa miestnej príslušnosti okresných súdov sa uplatňujú *mutatis mutandis*.

V konaniach, ktoré sa začali podaním návrhu na súde prvého stupňa, platí základné pravidlo, že príslušným konať je súd v mieste pobytu navrhovateľa (alebo jedného z navrhovateľov či jednej zo zainteresovaných strán uvedených v návrhu) (článok 262 Občianskeho súdneho poriadku). Ak nie je známe miesto pobytu navrhovateľa v Holandsku, príslušným je súd v mieste, kde sa navrhovateľ skutočne zdržiava (v Holandsku). Ak je návrh spojený s konaním, ktoré sa začalo na základe predvolania, príslušným je súd, ktorý preskúmava na základe predvolania.

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla

Pravidlá stanovené v bodoch 2.2.2.1, 2.2.2.2 a 2.2.2.3 sa týkajú predovšetkým konaní, ktoré sa začali na základe predvolania.

V konaniach, ktoré sa začali na základe podania návrhu, v ktorých je vo všeobecnosti príslušným súd navrhovateľa, sa na návrhy na zmenu výživného vzťahujú odlišné pravidlá.

Návrh na zmenu výživného partnera musí navrhovateľ podať súdu v mieste pobytu osoby povinnej na plnenie výživného. Osoba povinná na plnenie výživného, ktorá chce podať návrh na zmenu, musí podať návrh na okresný súd v mieste pobytu osoby oprávnenej na výživné.

2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?

Pokiaľ ide o konania, ktoré sa začali na základe predvolania, holandské procesné právo obsahuje niekoľko ustanovení, v ktorých je ako príslušný určený súd popri súde, ktorý je určený ako príslušný podľa základného pravidla (súd, v obvode ktorého sa nachádza miesto pobytu odporcu alebo v obvode ktorého sa odporca skutočne zdržiava). Vtedy ide o alternatívnu príslušnosť. Navrhovateľ má možnosť výberu medzi hlavným pravidlom a alternatívnym pravidlom.

Alternatívna možnosť sa ďalej vyjadruje použitím slova „aj“.

Vo veciach, ktoré sa začali na základe predvolania, platia tieto pravidlá:

Pracovnoprávne/agentúrne veci

V týchto veciach je príslušným aj súd v mieste, kde sa práca zvyčajne vykonáva (článok 100 Občianskeho súdneho poriadku).

Spotrebiteľské veci

V spotrebiteľských veciach je príslušným aj súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto pobytu spotrebiteľa, alebo ak pobyt nemá, tak súd, v obvode ktorého sa spotrebiteľ skutočne zdržiava (článok 101 Občianskeho súdneho poriadku).

Delikt, priestupok alebo kvázi delikt

Vo veciach týkajúcich sa deliktov, priestupkov alebo kvázi deliktov je príslušným konať aj súd, v ktorého obvode došlo k škodovej udalosti (článok 102 Občianskeho súdneho poriadku).

Nehnuteľnosť

Vo veciach týkajúcich sa nehnuteľností je príslušným konať aj súd, v ktorého obvode sa nachádza nehnuteľnosť alebo jej väčšina (článok 103 Občianskeho súdneho poriadku). Vo veciach týkajúcich sa prenájmania bytov alebo prevádzkových priestorov má výlučnú právomoc konať aj súd na nižšej ako okresnej úrovni, v ktorého obvode sa nachádza prenajímaná nehnuteľnosť alebo jej väčšina.

Dedičstvo

Vo veciach týkajúcich sa dedičstva je príslušným konať aj súd, v ktorého obvode sa nachádza posledné miesto pobytu zosnulého (článok 104 Občianskeho súdneho poriadku).

Právnické osoby

Vo veciach týkajúcich sa právnických osôb (napríklad veci, ktoré sa týkajú zániku právnických osôb, platnosti alebo neplatnosti rozhodnutí právnických osôb, práv a povinností členov alebo spoločníkov) je príslušným konať aj súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto pobytu alebo sídlo právnickej osoby alebo spoločnosti.

Konkurz, pozastavenie platby a sanovanie dlhov

Vo veciach týkajúcich sa uplatňovania právnych ustanovení vzťahujúcich sa na konkurz, pozastavenie platieb a sanovanie dlhov fyzických osôb je príslušným konať aj súd, ktorého súčasťou je konkurzný sudca, alebo v prípade, ak nebol vymenovaný, súd, ktorý vyniesol rozsudok o pozastavení platieb (článok 106 Občianskeho súdneho poriadku). Zákon o konkurze (*Faillissementswet*) obsahuje aj osobitné predpisy o príslušnosti, pričom tieto predpisy majú prednosť pred pravidlami vyplývajúcimi z Občianskeho súdneho poriadku.

Voľba súdu

V zmluvách medzi účastníkmi konania tieto strany občas určia ako príslušný iný súd, než je súd s príslušnosťou podľa zákonných ustanovení (článok 108 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Táto sloboda voľby (článok 108 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) má výnimky, ktoré súvisia so spotrebiteľskými vecami, s vecami spojenými s prenájomom a s pracovnými zmluvami. V týchto prípadoch súd preskúma, či existuje platná doložka o voľbe súdu (článok 110 Občianskeho súdneho poriadku).

Miesto pobytu navrhovateľa

Ak podľa uvedených ustanovení týkajúcich sa miestnej príslušnosti nie je možné určiť v Holandsku príslušný súd, v článku 109 Občianskeho súdneho poriadku sa stanovuje, že výnimočne môže byť príslušným súd v mieste pobytu navrhovateľa. Táto situácia môže vzniknúť v prípade, ak chce zamestnanec na súd v Holandsku predvolať zahraničného zamestnávateľa, hoci práca nie je obmedzená na konkrétne miesto, ale vykonáva sa po celej krajine. Ak ani takto nie je možné určiť príslušný súd, vec sa postúpi na okresný súd v Haagu.

V súvislosti s rozvodom možno pripomenúť aj to, že:

Miestna príslušnosť rozvodového súdu sa riadi článkom 262 Občianskeho súdneho poriadku. Základným pravidlom je: príslušným je súd v mieste pobytu navrhovateľa (alebo jedného z navrhovateľov, alebo jednej zo zainteresovaných strán uvedených v návrhu), a ak nie je známe bydlisko tejto osoby v Holandsku, súd, v ktorého obvode sa skutočne zdržiava (v Holandsku).

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

Holandské procesné právo obsahuje niekoľko osobitných pravidiel týkajúcich sa miestnej príslušnosti, ktoré sa odchyľujú od základného pravidla. Osobitné pravidlo sa musí uplatniť. V osobitných prípadoch uvedených ďalej sa musí vybrať iný súd, než je súd v mieste pobytu odporcu.

Maloleté osoby

Vo veciach týkajúcich sa maloletých osôb je príslušným súd v mieste pobytu takejto osoby, alebo ak v Holandsku pobyt nemá, v mieste, kde sa skutočne zdržiava (článok 265 Občianskeho súdneho poriadku).

Toto pravidlo nie je alternatívnym pravidlom, ale osobitným pravidlom, ktoré nahrádza základné pravidlo. Príslušným nie je súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto pobytu navrhovateľa alebo miesto, kde sa zdržiava (základné pravidlo pre konania, ktoré sa začali podaním návrhu), ale súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto pobytu maloletej osoby, alebo ak v Holandsku pobyt nemá, v mieste, kde sa skutočne zdržiava. Ak podľa tohto práva nemožno určiť konkrétny súd, príslušným sa stáva okresný súd v Haagu.

Osobný stav

Vo veciach týkajúcich sa doplňovania, evidencie, zrušenia alebo úprav v registroch matričných úradov alebo osvedčení, ktoré sa majú evidovať či ktoré už sú evidované v týchto registroch, je príslušným súd, v ktorého obvode toto osvedčenie bolo evidované alebo sa má evidovať (článok 263 Občianskeho súdneho poriadku). Vo veciach týkajúcich sa osvedčení, ktoré sa majú evidovať alebo už sú v evidencii registrov matričných úradov v obci Haag v súlade s prvou knihou Občianskeho zákonníka (*Burgerlijk Wetboek*), je príslušným okresný súd v Haagu.

Prenájom postavenej nehnuteľnosti

Vo veciach týkajúcich sa prenájmu nehnuteľností alebo ich časti je príslušným konať súd, v ktorého obvode sa nachádza prenajímaná nehnuteľnosť (článok 264 Občianskeho súdneho poriadku).

Poručníctvo dospelé osoby, riadená správa majetku, tútorstvo

Vo veciach týkajúcich sa poručníctva dospelé osoby, riadenej správy majetku v *mene dospelých osôb* a tútorstva je príslušným súd v mieste pobytu osoby, o ktorej poručníctvo, majetok alebo tútorstvo ide, alebo ak táto osoba v Holandsku nemá pobyt, v mieste, kde sa skutočne zdržiava (článok 266 Občianskeho súdneho poriadku).

Neprítomné alebo nezvestné osoby; vyhlásenie úmrtia (článok 267 Občianskeho súdneho poriadku)

Vo veciach týkajúcich sa dedičstva je príslušným konať súd, v ktorého obvode sa nachádza posledné miesto pobytu zosnulého (článok 268 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Vo veciach týkajúcich sa neprítomných alebo nezvestných osôb je príslušným konať súd, v ktorého obvode sa nachádza opustené bydlisko neprítomnej alebo nezvestnej osoby. Vo veci potvrdenia úmrtia je príslušným okresný súd v Haagu (článok 269 Občianskeho súdneho poriadku). Článok 269 Občianskeho súdneho poriadku teda slúži ako bezpečnostná sieť.

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

Podľa článku 108 Občianskeho súdneho poriadku účastníci konania môžu vykonať voľbu súdu písomne. Voľba súdu je možná iba v súvislosti s právnymi vzťahmi, ktoré si účastníci konania môžu voľne upraviť. Vo veciach týkajúcich sa verejného poriadku preto voľba súdu nie je možná. Príkladom sú určité spory v oblasti rodinného práva a veci konkurzu a pozastavenia platieb. Vo veciach na súdoch na nižšej ako okresnej úrovni je voľba súdu obmedzená. Napríklad voľba súdu nie je možná v prípade žalôb vo výške do 25 000 EUR (bez ohľadu na povahu žaloby).

V zásade platí, že súd, ktorý je príslušný na základe voľby súdu, má výlučnú právomoc. Účastníci konania sa môžu výslovne dohodnúť na zabránení výlučnej právomoci.

Vo veciach rozvodu (rozvodu, rozluky, zrušenia registrovaného partnerstva, zrušenia manželstva po rozluke) platí osobitný predpis v článku 270 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Podľa tohto článku súd bez miestnej príslušnosti vo všeobecnosti postúpi vec súdu s miestnou príslušnosťou. Podľa článku 270 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku táto situácia vo veciach rozvodov nastáva iba vtedy, ak odporca (manželský partner, proti ktorému sa začalo viesť konanie) vznesie námietku proti príslušnosti súdu. Existuje možnosť tichej voľby súdu, ak sa všetky predvolané zainteresované strany dostavia na súd a nevzniesú námietky proti príslušnosti súdu alebo ak sa druhý manželský partner na súd nedostaví.

3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

V holandskom procesnom práve neexistujú nijaké špecializované súdy.

Posledná aktualizácia: 09/02/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.